

Qanlıkól rayonu Málimleme-kitapxana orayı

Málimleme bibliografiya xızmeti

26-iyun Xalıqaralıq náshebentlikke qarsı gúresiw kúni

múnásibeti menen "Náshebentlik omir zawalı"

temasında bibliografiyalıq obzor

Qanlıkól-2025

"Náshebentlik omir zawalı"

Náshebentlik " omir zawalı " dep táriyp berilgeni biykarğa emes. Sebebi búgingi kúnde áyne usı ilim sebepli insaniyat salamatlıǵı, táǵdiri hám kelesheğine jariq salınbaqta. Sonıń ushın tek ǵana illet emes, bálki global apatchılıqsıpatında náshebentlikke qarsı qatań gúres alıp barılmaqta. BMSHnıń narkotikler hám jinayachılıqtı qadaǵalaw basqarması esap boyınsha, dúnyada náshebentlik zatlardı paydalanıwshılardıń sanı 10 jıl Ishinde 23 procentke ósken. yaǵnıy, 240 millionnan - 296 millionǵa jetken. Bul haqqında sóz bolǵanda, Ózbekstan Respublikası Prezidenti Shavkat Mirziyoev dúnyadaǵı global mashqalalar sheshimi boyınsha alǵa qoyǵan bir neshe baslamalar xalıqaralıq jámiyetshilik tárepinen qollap-quwatlanǵanın atap ótiw kerek. Sonıń ishinde, mámleketimiz basshısınıń 2021-jıl sentyabrde bolıp ótken BMSH Bas Assambleyasınıń 76-sessiyasındaǵı áhmiyetli usınıslarınan biri – global mashqalaǵa aylandı. Prezidentimizdiń baslaması tiykarında tayarlanǵan rezolyuciya 2024-jıl 4-iyun kúni BMSH Bas Assambleyasında bir dawıstan maqullandı hám qabıl etildi. Bul rezolyuciya "Oraylıq Aziya mámleketleriniń giyohvandlik penen baylanıslı mashqalalardı nátiyjeli sheshiw hám saplastırıw ushın birden-bir front bolıp háreket etiw hám birge islesiwge tayarlıǵı" dep atalǵan. Usı jerde sońǵı jılları mámleketimizde ámelge asırılıp atırǵan keń kólemlı reformalar sheńberinde xalıq arasında salamat turmıs tárizin úgit- násiyatlaw, watanlaslarımızda náshebentlik quralları hám psixotrop zatlarǵa salıstırǵanda qarsı immunitetti qalıplestiriw baǵdarındaǵı jumıslar túp-tiykarınan kúsheygenligin atap ótiw zárúr. Bunda, sonday-aq, insan salamatlıǵın támiyinlew jumıslarına ayrıqsha itibar qaratılmaqta. Onda, ásirese, 2024-jıl 6-may kúni Prezidentimizdiń "Ózbekstan Respublikasında náshebentlik quralları hám psixotrop zatlardıń nızamsızaylanısına shek qoyıw arqalı olardıń xalıqtıń salamatlıǵı hám mámleketimiz genofondına unamsız tásirin saplastırıw boyınsha strategiyalıq ilajlar haqqında"ǵı pármanınıń qabıl etiliwi úlken áhmiyetke ie boldı. Usı hújjette usı tarawdaǵı mámleketlik siyasattıń perspektivalı baǵdarları belgilep berildi. Párman menen Ózbekstan Respublikasında náshebentlik hám náshebentlik zatlarǵa qarsı gúresiw boyınsha 2024-2028-jıllarǵa mólsherlengen milliy strategiya tastıyqlandı. Milliy strategiyada názerde tutılǵan ilajlar óz waqtında ámelge asırılmaqta. Itibar berin: BMSH Bas Assambleyası 2024-jıl 4-iyunda qabıl etken Rezolyuciya tekstinde - Ózbekstan Prezidentiniń 2024-jıl 6-may kúngi Pármanı menen tastıyqlanǵan Milliy strategiya qaǵıydası óz kórinisin tapqan. Bul, gúmansız, Ózbekstan náshebentlikke qarshi kúresiw boyıncha milliy regionallıq hám xalıqaralıq baslamalardıń óz-ara baylanıslılıǵı hám turaqlılıǵı tiykarında alǵa qoyıp atırǵanınan dálil beredi. Jáne de áhmiyetlisi, Ózbekstan Oraylıq Aziyadaǵı náshebentlik zatlar sawdası hám náshebentlikke qarsı gúres boyınsha aytqanımızday siyasatı sebepli regionda bul boyınsha unamlı nátiyjelerge erisilip atırǵanı da haqıyqat. Analizler sonı kórsetedi, kórilip atırǵan ilajlarǵa qaramastan, jáhándegi zatlardıń nızamsız sawdası, náshebentlik keselligi qalmaqta. Bul mashqalaǵa elege shekem úlken qawıp sıpatında qaralmaqta. BMTning narkotiklar 2020-jilda jáhán xalqı arasında 15 jastan 64 jasqa shekem bolǵan 284millionnan aslam adam hár qıylı narkotiklar paydalanadı. Nátiyjede 35 millionnan narkotikti kóp paydalanıwshılar hár qıylı keselliklerden azap shegpekte. Bul san narkotiklerdiń eksi jolı menen paydalanıwshı 12 million adamdı da óz ishine

aladı, olardıń derlik yarım S gepatitige, 1,4 milli onı AIV infekciyasına shalıńan. 15-60 jas aralıǵında dizimge alınatuǵın ólimlerdiń 1,3 procenti náshebentlik aqıbetinde júz beredi eken. Bir jılda 200 mıńnan aslam olım anıq náshebentlik aqıbetinde kelip shıǵadı. Evropa elleri orasında náshebentlikke aqıbetinde qaytı bolǵanlardıń ortasha jası 35 jastı quraydı. Náshebentlikke qarsı gúresi, anıǵaraq aytqanda, onıń kelip shıǵıw sebebi hám faktorlarına qarsı gúres alıp barıw búgingi kúnniń áhmietli wazıypalarınan. Sebebi, náshebentlik jámiyetlik náshebentlik sociallıq kesellik bolıp, ol tek ǵana insanniń fizikalıq hám ruwxıy jaǵdayıńızdan onıń shańaraǵına, átirapına, jámiyetke zıyanlı tásir kórsetedi, túrli sociallıq mashqalalarǵa sebep boladı. Jámaátlik qadaǵalawın jáne de kúsheytıw lazım. Ásirese, bilimlendiriw mákemesinde bul baǵdarındaǵı jumıslar kólemin keńeytiw talap etiledi, sebebi bul mákemede elimizdiń jámaáti esaplanǵan jaslar tálim-tárbiya almaqta. Joqarıdaǵılarǵa itibar bergen halda mámleketimizdiń náshebentlikke qarsı gúresi, ol menen baylanıslı keselliklerdi emlew boyınsha huqıqıy tiykarlar jaratılmaǵan Sonnan, Senatning 42-jalpi májiliste dodalanǵan "Narkotik kesellikler profil akti hám olardıń Ózbekstan Respublikasınıń "Medicina haqqında"ǵı nızamına ózgeris kirgiziw hám qosımshalar kirgiziw haqqında"ǵı nızam usı tarawda júzege kelip atırǵan mashqalalardı saplastırıwǵa qaratılǵan. Usı nızam menen ishki isler organlarǵa narkotik keselliklerge shatılǵan shaxslardı májbúriy emlewge jiberiw haqqındaǵı materiallardı súwretlewge wákillik berilmekte, usı materiallardı tayarlaw tártibine ózgeris kirgizilmekte. Itibarlısı, nızamda puqaralardıń narkologik tekseriwden ótkeriliwi, másláhát beriliwi, diagnoz qoyılıwı, narkotik keselliklerge shatılǵan shaxslardıń ambulyatorı hám stacionar sharayatlarda emleniwdi hám de medicinalıq jámiyetlik rehabilitacijalawdı qılınıwın mámleketlik kepil qoyılmaqta. Ulıwma, bul nızamnıń qabıl etiliwi narkotikalıq járdem kórsetiwdiń sapası hám nátiyjeliligini arttırıwǵa xızmet etedi. "Xalıqtıń ruwxıy salamatlıǵın qorǵaw xızmetin jáne de rawajlandırıw ilajları haqqında"ǵı Prezident qararı qabıl etildi. Qararǵa kóre jaqın keleshekte Respublikamızdıń ruwxıy salamatlıǵı bekkemlenedi ilimiy-ámeliy medicina tibiyot orayı shólkemlestiriledi. Usı orayǵa baylanıslı psixatrit, tibbiy-psixologik hám narkologik járdem kórsetiwdi jolǵa qoyadı. Qullası sıpatında aytıw múmkin, mámleketimizde jas áwladtıń hár biri tárepleme salamat hám barksamal erjetiw, náshebentlikke shek qoyıw alkogol záhárli keselliklerdi nátiyjeli emlew boyınsha sezilerli nátiyjeler dawam etedi.

Paydalanılǵan sayd:

https://uza.uzoz/posts/gyihvandlikka-qarshi-tizimli-kurashish-dolzarbvazifa_496373